

adjuvator gratiæ ejus non potest, *illo eorum sanctificatione profectum, qui sanctificavit incaptum*. Unde apostolus, Philipp. 1, 6, ait: *Qui cepit in vobis opus bonum, perficiet usque in diem Christi Jesu*. Ne tandem verè sanctos esse putent, qui externa dumtaxat pietatis exercitiâ frequentant, sed qui vitam omnem suam secundum regulas Evangelii perficiunt, fide, spe et charitate Deum colentes, factisque demonstrantes sermonem ejus, qui veritas est, animis suis insitum esse. *Sermo tuus veritas est.*

Vers. 19. — *Et pro eis ego sanctifico meipsum, ut sint et ipsi sanctificati in veritate*. S. Cyrillus in lib. 11 in Joan., c. 40: *Pro nostris peccatis seipsum sanctificavit, id est, consecravit Unigenitus, ac tanquam hostiam sacram obtulit in odorem suavitatis Deo et Patri; ut eo sublato, quod naturam hominis à Deo separavit, scilicet peccato, nihil amplius impediat quo minus Deo proximi simus, illique inhæreamus per participationem sancti Spiritus reformantis nos ad justitiam et sanctimoniam, atque ad primam imaginem. Justificati verò per fidem in Christum sumus: Qui traditus est propter delicta nostra, et resurrexit propter justificationem nostram; Rom. 4, 25. Tota enim in eo tanquam in primitiis generis, ad novitatem vite natura hominis reparata est, et in suam veluti principium reversa ad sanctificationem reformata est. Sanctifica igitur eos, ó Pater, inquit, in veritate tua, id est, in me. Tuum enim Verbum veritas est, id est, ego. Et pro eis sanctifico me ipsum, id est, consecro et offero, unus pro cunctis moriens, ut eos in novitatem vite reformem, ut sint et ipsi sanctificati in veritate, id est, in me.* Nos ipsos per Christi gratiam sanctificemus, id est, offeramus Deo hostiam vivam, sanctam, Deo placentem. Ne conformemur huic seculo, sed renovemur spiritu mentis nostræ, deponentes, destruentes, et cruciungentes veterem hominem per poenitentiam et mortificationem christianam, et induentes novum hominem, qui secundum Deum creatus est, in justitiâ et sanctitate veritatis, Ephes. 4.

Et pro eis ego sanctifico me ipsum, etc. Naturam à me assumptam sanctifico divinitatis unione et electi mei de meâ plenitudine sanctitatem hauriant. S. Cyrill., lib. 11 in Joan., c. 40: *Sanctificatur ergo propter nos in sancto Spiritu, non quidem alio ipsum sanctificante, sed ipsomet sanctificationem suæ carnis operante. Suscepit enim Spiritum qui suus est, et accipit quidem quatenus est homo, sibi verò illum dat ut Deus. Ille autem agebat propter nos, ut ex ipso in universum genus sanctificationis gratia promanaret. Quemadmodum enim per prævaricationem in Adam tanquam in primitiis generis humani, natura damnata morte fuit, in illo audiens: Terra es, et in terram revertaris: eodem modo per obedientiam et justitiam Christi, in quantum factus est sub lege, quamvis legislator existens ut Deus, in totam naturam promanat benedictio, et per Spiritum vivificatio.*

Et pro eis ego sanctifico me ipsum, id est, eos in me. Ipso sanctifico, cum et ipsi sint ego. Illi enim de

quibus loquitur, membra sunt ejus, quatenus caput est Ecclesiæ et omnium electorum: et unus est Christus caput et corpus.

Vers. 20, 21. — *Non pro eis autem rogo tantum, sed et pro eis qui credituri sunt per verbum eorum in me. Illâ oratione pro omnibus quos redemit, sive tunc in carne viventes, sive postea futuros, Redemptor noster oravit, cum rogans pro apostolis qui cum illo tunc erant, adjunxit etiam illos qui per verbum eorum fuerant in eum credituri. Eadem enim Evangelii doctrina, idem verbum fidei et salutis, quod ab illis prædicatum est, continuâ traditione per eorum successores ab ipsis ad nos manavit incorruptum. Et nostri ergo sunt apostoli, super quorum fundamentum ædificati sumus ipso summo angulari lapide Christo Jesu. Unde et præsentis temporis Ecclesia tam verè dicitur apostolica, ac Ecclesia temporum apostolicorum. Orat autem Christus pro omnibus electis suis, ut unus sint unitate fidei et charitatis, tendente ad unitatem æternam corporis mystici Christi Jesu in cœlis consummandam. Ut omnes unum sint, sicut tu Pater in me, et ego in te, ut et ipsi in nobis unum sint. Adoptionis gratia facit ut unum simus in Patre, qui nos regenerando consortes divinx sue naturæ esse dedit, ad honorem et imitationem ineffabilis generationis quæ essentiam suam unigenito Filio naturaliter ab æterno communicat. Nos in Christo unum facit, cujus membra sumus, fratres, coheredes. Unum denique nos facit in Spiritu sancto, qui velut anima est et vita corporis mystici, et nexus omnium illius membrorum inter se, et cum capite Jesu Christo, hunc in illâ Spiritum influxu perenni diffundente. Ut et ipsi in nobis unum sint.*

Vers. 22, 25. — *Et ego claritatem, quam dedisti mihi dedi eis, ut sint unum, sicut et nos unum sumus. Ego in eis, et tu in me, ut sint consummati in unum.* Cum Christus sit Unigenitus æterni Patris, hanc nobiscum gloriam communicare dignatus est ut filii Dei nominemur et simus per adoptionem, quam gloriam ac dignitatem consecuti sumus in baptismis. Justificati ergo ex fide, pacem habemus ad Deum per Dominum nostrum Jesum Christum, per quem et habemus accessum per fidem in gratiam istam, in quâ stamus, et gloriamur in spe gloriæ filiorum Dei, Rom. 5, 1, 2. Hæc autem gratia Christianos tam arcuâ unione, tam perfecta Christo conjungit et Deo Patri, ut ipse Christus justos ex fide viventes dignetur fratres suos vocare. Vade, inquit, ad fratres meos, et dic eis: Ascendo ad Patrem meum et Patrem vestrum, Deum meum et Deum vestrum. Divina hæc unio per baptismum inchoatur, per Eucharistiam perficitur, in quâ verum Christi Jesu corpus et sanguinem realiter sumentes, cum illo quodammodo commiscemur, illique concorporales efficitur, et una caro cum illo, ut SS. Patres loquantur. S. Cyrillus, lib. 11 in Joan., c. 11: *Et ergo ad unitatem cum Deo et inter nos contenderemus, atque nos unâ commisceremur, rationem quandam excogitavit Unigenitus per convenientem sibi sapientiam et consilium Patris. Uno enim corpore suo cre-*

dentis in se benedicens per mysticam communionem, eos cùm sibi, tùm inter se concorporales efficit. Quis enim eos qui per illud sanctum corpus ad unitatem cum Christo conjuncti suut, diviserit, et à naturali inter se unione removerit? Nam si omnes de uno pane participamus, unum omnes corpus efficitur. Christus enim dividi non potest; idè et Christi corpus nominatur Ecclesia, et nos ejus membra. Uui enim Christo per sanctum ejus corpus omnes uniti maximè, cum cum unum et indivisibilem in nostris corporibus sumamus, et potius quam nobis nostra membra debemus. Hinc Apostolus: *Aliis, inquit, Ephes. 3, 5, generationibus non est agnatum filiis hominum, sicut nunc revelatum est sanctis apostolis ejus et prophetis in Spiritu, Gentes esse coheredes et concorporales, et comparticipes promissionis ejus in Christo Jesu per Evangelium.* Quod si concorporales sumus omnes inter nos in Christo, neque solum inter nos, sed et ei qui in nobis est per suam carnem, quomodo non jam aperte unum sumus omnes, et inter nos, et in Christo? Christus enim est unitatis vinculum, cum idem sit Deus et homo. Sicut autem corpus unum sumus cum Christo et in Christo per mysterium incarnationis ejus, et per corporis ipsius in Eucharistie Sacramento sumptionem; ita unus sumus spiritus per Spiritus sancti participationem quem effudit in nos abundè. Unde Apostolus ait, Ephes. 4, 3, 4, 5, 6: *Supportantes invicem in charitate, solliciti servare unitatem spiritus in vinculo pacis. Unum corpus et unus spiritus, sicut vocati estis in unâ spe vocationis vestre. Unus Dominus, una fides, unum baptismum. Unus Deus et Pater omnium, qui est super omnes, et per omnia, et in omnibus nobis. Uno enim in nobis inhabitante Spiritu, unus omnium Pater in nobis erit Deus per Filium, ad unitatem mutam et suam adducens eos qui sunt participes sancti Spiritus. Tam sancte, tam salutaris, tam gloriosa unionis gratiam ne per peccatum amittamus, quod solum nos à Deo dividere potest, magnâ sollicitudine et vigilantia caveamus. Imò curemus ut sacra hæc unitas aretor in nobis in dies fiat. Veritatem autem facientes in charitate, crescemus in illo per omnia, qui est caput Christus: ex quo totum corpus compactum et connexam per omnem juncturam subadministrationis, secundum operationem in mensuram unicuiqueque membri, augmentum corporis facit in ædificationem sui in charitate, Ephes. 4, 13, 16. Hæc unitas in cœlo consummabitur, omnibus electis Christo post beatam resurrectionem in vitâ immortalis unitis. Cum autem subjecta fuerint illi omnia (scilicet Christo Dei Filio), tunc et ipse Filius subjectus erit ei, qui subjecti sibi omnia, ut ait Deus omnia in omnibus, 1 Cor. 15, 28.*

Vers. 24. — *Pater, quos dedisti mihi, volo ut ubi sum ego, et illi sint mecum, ut videant claritatem meam, quam dedisti mihi, quia dilexisti me ante constitutionem mundi.* Caput et corpus, unus Christus: locus proinde capitis, locus est et corporis: gloria capitis in membra redundat. Si loca dicenda sunt, et quibus non corpora continentur, et locus est cuique rei ubi est; locus Christi æternus ubi sem-

per est, ipse Pater est, et locus Patris Filius est, quia ego, inquit, in Patre, et Pater in me est... Et: Sicut tu Pater in me, et ego in te: et locus noster ipsi sunt: Ut et ipsi in nobis unum sint: et nos locus Dei sumus, quoniam templum ejus sumus, sicut orat pro nobis qui mortuus est pro nobis, vivitque pro nobis, ut in ipsis unum simus; quia factus est in pace locus ejus, et habitatio ejus in Sion que nos sumus. Sed quis idoneus loca ista, vel que sunt in locis istis, sine spatio capacitatibus, et sine corporeis molibus cogitare? Non parùm tamen proficitur, si saltem quidquid tale oculis cordis occurrit, negatur, respulitur, inprobatur: et lux quadam in quâ ista neganda, respuenda, improbanda cernuntur, sicut potuerit, cogitatur; et quam sit certa cognoscitur, et amatur, ut inde surgatur, atque ad interiora tendatur: quæ cum penetrare mens invalida, et mens quàm illa sunt pura, nequiverit; non sine amoris gemitu et desiderio lacrymis inde pellatur; et patrem ferat quamdiù fide mandatur, atque ut illuc habitare valeat, sanctis moribus præparatur. Quomodo ergo non erimus cum Christo ubi est, quando in Patre cum illo erimus, in quo est? Hinc Apostolus ait: *Si consurrexeritis cum Christo, quæ sursum sunt querite, ubi Christus est in dextera Dei sedens: quæ sursum sunt sapite, non quæ super terram. Mortui enim estis, et vita vestra abscondita est cum Christo in Deo, Coloss. 3, 5. Ecce interim fide ac spe vite nostra ubi Christus est, cum illo est, quia cum Christo in Deo est. Ecce velut jam factum est, quod oravit ut fieret, dicens: Volo ut ubi ego sum, et ipsi sint mecum: sed nunc per fidem. Quando autem fiet per speciem? Cum Christus apparuerit vita vestra, tunc et vos apparebitis cum ipso in gloriâ. Tunc videbimus gloriam ejus ut Unigeniti à Patre, et gloriam quam dedit illi Pater in Incarnatione, et in Resurrectione, ut homini. Quam quidem gloriam ut æterno Patris in se amori acceptam referat caput nostrum: Quia dilexisti me ante constitutionem mundi; ita et nos quidquid spiritualium bonorum est, quod à Deo per Christum accipimus, et accepturi sumus, gratiam et gloriam, acceptam referre debemus amori quo nos Deus gratis dilexit in Christo Jesu ante constitutionem mundi.*

Vers. 23, 26. — *Pater juste, mundus te non cognovit, ego autem te cognovi, et hi cognoverunt quia tu me misisti. Suâ culpâ et voluntariâ cœcitate mundus non cognovit Deum et Filium ejus Jesum Christum, quia carnales homines dilexerunt tenebras magis quàm lucem.... Illis igitur donum fidei non tribuit Pater, quia justus est: dedit autem iis quos elegit de mundo, quia miseriores est. S. Augustinus, tract. 91 in Joan.: *Mundus ille damnationis prædestinationis meriti non cognovit: mundus verò quem per Christum reconciliavit sibi, non merito, sed gratiâ cognovit. Quid est enim cognoscere, nisi vitâ æternâ? Quam mundo damnato utique non dedit, reconciliatio dedit. Propterea itaque mundus non cognovit, quia justus es, et meritis ejus ut non cognosceret tribuisti: et propterea mundus reconciliatus cognovit, quia miseriores es,**

